

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 136/2019-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. novembra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojmíra Mamojku a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky, práva na obhajobu „podľa čl. 6 v spojení s čl. 5 ods. 3 a 4“ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Spišská Nová Ves v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-377/1-VYS-SN-2018 a uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2 Tp 26/2019 z 21. marca 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého postupu a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. septembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ],

██████████, toho času Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody ██████████, ██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na obhajobu „*podľa čl. 6 v spojení s čl. 5 ods. 3 a 4*“ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Spišská Nová Ves (ďalej len „vyšetrovateľ“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-377/1-VYS-SN-2018 a uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 Tp 26/2019 z 21. marca 2019.

2. Sťažovateľ bol 18. marca 2019 zadržaný a vyšetrovateľom mu bolo v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-377/1-VYS-SN-2018 vznesené obvinenie pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. b), c) a d) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

3. Okresný súd uznesením sp. zn. 2 Tp 26/2019 z 21. marca 2019 vzal sťažovateľa do väzby.

4. Sťažovateľ namieta, že pred vznesením obvinenia ani počas rozhodovania okresného súdu o väzbe mu nebol ustanovený obhajca. Obhajcu mu okresný súd ustanovil až po rozhodnutí o vzatí do väzby, teda 21. marca 2019.

5. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ústavy a „*čl. 6 v spojení s čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru*“.

6. Ústavná sťažnosť po jej doručení nebola pridelená sudcovi spravodajcovi. Plénum ústavného súdu prijalo 16. októbra 2019 dodatok č. 1 k rozvrhu práce ústavného súdu na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“). Podľa čl. X bodu 5 rozvrhu práce vecí, ktoré neboli v období od 17. februára 2019 do 16. augusta 2019 pridelené sudcom spravodajcom, boli prerozdelené náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov medzi sudcov menovaných do funkcie 10. októbra 2019. Ústavná sťažnosť bola pridelená sudcovi spravodajcovi Martinovi

Vernarskému a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce bola prejednaná v III. senáte ústavného súdu, ktorý pracuje v zložení Mojmir Mamojka (predseda senátu), Peter Straka a Martin Vernarský.

II.

Relevantná právna úprava

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

10. Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) navrhovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, ak odsek 2 alebo § 35 neustanovuje inak.

11. Podľa § 37 ods. 1 zákon o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

12. Podľa § 39 ods. 2 zákona o ústavnom súde každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa...

14. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

15. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Podľa § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažovateľ k ústavnej sťažnosti musí pripojiť aj kópiu právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

17. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

III.

Právne hodnotenie ústavného súdu

18. Predbežne prerokovaný návrh na začatie konania ústavný súd podľa jeho obsahu (§ 39 ods. 2 zákona o ústavnom súde) vyhodnotil ako ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

19. Ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť nespĺňa všetky zákonom ustanovené náležitosti.

20. Sťažovateľ nie je právne zastúpený tak, ako to vyžaduje § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pričom o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd ani nepožiadala.

21. Sťažovateľ k svojej ústavnej sťažnosti nepriložil kópiu právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd, tak ako to vyžaduje § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

22. Napriek uvedenému ústavný súd k výzve adresovanej sťažovateľovi na účel odstránenia rekapitulovaných nedostatkov jeho ústavnej sťažnosti nepristúpil, pretože po preštudovaní jej obsahu dospel k záveru, že sťažovateľ dostatočne konkrétne identifikoval referenčné základné práva a slobody i práva podľa dohovoru, ako aj zásahy orgánov verejnej moci, ktorými k porušeniu jeho práv malo dôjsť. Požiadavka hospodárnosti konania pred ústavným súdom v predmetnej veci zároveň nevyžadovala výzvu na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti z dôvodu právneho záveru o nespochybniteľnej neprípustnosti ústavnej sťažnosti, ku ktorému ústavný súd v rámci jej predbežného prerokovania dospel, a ktorá je vysvetlená v ďalšej časti odôvodnenia tohto uznesenia.

23. Vychádzajúc z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, má sťažovateľ právo domáhať sa ochrany práv a slobôd pred ústavným súdom iba v prípade, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd.

24. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje.

25. Sťažovateľ mal v jeho prípade možnosť domáhať sa nápravy tvrdeného porušenia svojho práva na obhajobu sťažnosťou proti uzneseniu o vznesení obvinenia podľa § 185 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), o ktorej má právomoc rozhodnúť prokurátor vykonávajúci dozor nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní podľa § 190 ods. 2 písm. a) Trestného

poriadku. Rovnako mohol sťažovateľ svoje námietky týkajúce sa práva na obhajobu i základného práva na osobnú slobodu uplatniť sťažnosťou proti rozhodnutiu okresného súdu o jeho vzatí do väzbe, o ktorej má právomoc rozhodovať príslušný krajský súd.

26. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ netvrdil, že by niektorý z uvedených prostriedkov nápravy proti označeným zásahom do jeho základných práv a práv zaručených dohovorom využil, ani nepredložil a nenavrhol žiadne dôkazy na ten účel. Ústavný súd preto považoval za preukázané, že sťažovateľ právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, nevyužil. To vedie k aktivácii § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, v dôsledku čoho ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. d) toho istého zákona ústavnú sťažnosť odmietol ako neprípustnú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. novembra 2019

Mojmír Mamojka
predseda senátu